

Samenwerking en Korte Ketens

Voortgangsrapportage van de Food Council voor de Metropool Regio Amsterdam voor de Participatietafel Regionale Duurzaamheidsnetwerken (PTRN) van het programma Duurzaam Door

RVO-projectcode
DD2201852

Food Council MRA
Zeeburgerdijk 116
1053 AT Amsterdam
www.foodcouncilmra.nl

“When Bees meet Trees”

Geoff Mulgan 2013

“Social change (innovation) depends on alliance between what could be called the 'bees' and the 'trees'. The bees are small organizations, individuals and groups who have the new ideas, and are mobile, quick and able to pollinate. The trees are the big organizations – governments, companies, or big NGOs – which have the resilience, roots and scale to make things happen. Both need each other, and most social change comes from alliances between the two.”

Geoff Mulgan 2007

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Uitvoering en resultaten	8
3. De rationale van een regionale raad	16
4. Geraadpleegde literatuur	22
5. Bijlagen	24

Inleiding

Food Council voor de Metropoolregio Amsterdam (MRA) is een denk en doe-platform, een community of practice. Binnen dit platform komen vertegenwoordigers samen van de schakels uit de regionale voedselketen (producenten, vervoerders, handelaren, verpakkers, verwerkers, consumenten, chefs en afvalverwerkers). De missie van de Food Council MRA is het spelen van een voortrekkersrol in een transitie naar een meer duurzaam, gezond, transparant en rechtvaardig voedselsysteem in de metropoolregio. Het delen van informatie en het bevorderen van samenwerking tussen gelijkgestemde actoren zijn een belangrijk nevendoeel. Zodoende wil de Food Council een bijdrage leveren aan de totstandkoming van een duurzaam, gezond, transparant en rechtvaardig regionaal voedselsysteem. Dit nieuwe systeem bevordert:

- 1. de toegankelijkheid en betaalbaarheid van goed eten voor alle inwoners van de regio;*
- 2. de verbetering van de gezondheid van de bewoners;*
- 3. de realisatie van duurzame logistieke netwerken welke het landelijk gebied verbinden met de steden;*
- 4. het behoud van het agrarische landschap in de metropoolregio en verhoging van de kwaliteit van groen in de steden;*
- 5. natuur-inclusieve productie;*
- 6. versterking en vernieuwing van de regionale economie door toepassing van het principe van circulariteit;*
- 7. herstel van de natuur en bodemvruchtbaarheid;*
- 8. het betrekken van zoveel mogelijk groepen in de samenleving.*

Het belangrijkste middel daarbij is het tot stand brengen van korte ketens tussen producenten en consumenten.

Het bestaansrecht van de Food Council MRA kan worden gekoppeld aan ontwikkelingen en overwegingen welke zich overal in de meest verstedelijkte delen van het Noordelijke halfrond voordoen en doen gelden:

- *het besef dat voedsel de individuele en volksgezondheid beïnvloedt,*
- *de evidente relatie tussen voedsel en armoede;*
- *het besef dat urbane centra een groot risico lopen bij rampen;*
- *de erkenning dat het voedselsysteem een bepalende rol speelt in klimaatverandering;*
- *het groeiend wantrouwen ten opzichte van voedsel en de behoefte aan meer transparantie;*
- *de groei van voedselactivisme van onderop;*
- *de roep om meer zelfbeschikking in voedselvraagstukken (voedsel democratie).*

De Food Council kijkt naar het voedselsysteem door een regionale bril. Daarmee overbrugt ze een kloof tussen spelers met een globale en een regionale blik. Ze zoekt en verkent slimme verbindingen tussen oude en nieuwe partijen in de voedselketen. Als regionale motor vernieuwt en verrijkt de Food Council het voedsellandschap door binnen én buiten de geijkte kaders, disciplines en sectoren te werken.

Burgerinitiatieven vormen de smeerolie voor de transformatie van het voedselsysteem. De omwenteling vraagt om open communicatiekanalen tussen bestaande en nieuwe spelers binnen het voedselsysteem. Het zijn met name de nieuwe spelers; commons, groene start-ups, voedselcoöperaties, gemeenschappelijke tuinen en initiatieven tegen voedselverspilling welke beweging van onderop veroorzaken. Veel van die partijen opereren buiten de gevestigde

kanalen en blijven zo grotendeels onzichtbaar voor de overheid en de publieke opinie. Food Council MRA wil bruggen slaan tussen deze werelden. Niet alleen omdat dit leidt tot een kleurrijker, genuanceerder en interessanter voedsellandschap, maar vooral om inhoudelijke redenen. Ze vormen een onmisbare rol in de transitie naar een duurzamer voedselsysteem. Ze kunnen vrijer vrijer, flexibeler en sneller denken en handelen dan partijen binnen de gevestigde instituties binnen het conventionele voedselsysteem. Grote bedrijven ontbreekt het al te vaak aan motieven en inzicht om innovaties van de grond te tillen, zoals wordt aangetoond in het boek 'The New Small: How a New Breed of Small Businesses Is Harnessing the Power of Emerging Technologies' van Phil Simon (2010).

Samenwerking tussen de spelers is een *conditio sine qua non* in het veranderingsproces van het voedselsysteem. Het voedselsysteem is een complex sociaal-technisch systeem in transitie - enigszins vergelijkbaar met een Rubik's Cube. Elke interventie in het voedselsysteem heeft gevolgen voor vele andere onderdelen zoals elke draai aan de Cube vele vakjes in beweging brengt met tal van (onvoorziene) wisselingen in de volgorde van kleuren. Een duurzaamheidstransitie is een complex spel waarbij op meerdere rijen en kolommen tegelijk moet worden gespeeld. De Participatietafel Regionale Duurzaamheidsnetwerken (PTRN) is een belangrijke rol gaan spelen voor de Food Council; als eco-systeem, als eerste-hulp-post, als vraagbaak, als laboratorium en als R&D centrum.

Dit verslag is onderdeel van het project van de Participatietafel Regionale Duurzaamheidsnetwerken (PTRN), geïnitieerd en uitgevoerd door Food Council MRA (RVO referentienummer **DD2201854**). In het werk van de Food Council is en wordt gebruik gemaakt van kennis, ervaring en inzichten van leden van de Participatietafel Regionale Duurzaamheidsnetwerken. Deze rapportage gaat over de tweede fase van het werk van de Food Council in 2019. De rapportageperiode wordt gekenmerkt door consolidatie van het organisatorische fundament van de denktank en het vormgeven aan de actie-component. Dit betreft met name de volgende activiteiten.

- *Het oprichten van een rechtspersoon, namelijk coöperatie De Nieuwe Markt, voor de samenwerking met groene ondernemers die de handen ineen slaan in projecten ter versterking van de korte ketens in de regio. Vormgeving van de statuten en het reglement gebeurt in overleg met de Coöperatieve Samenleving.*
- *Het organiseren van een sessie van de plenaire Food Council om verder vorm te geven aan het streven naar voedseldemocratie in de regio en de stad Amsterdam.*
- *De organisatie van een event De Nieuwe Markt waar zowel aanknopingspunten worden ontwikkeld voor de versterking van korte ketens als bruggen worden geslagen naar de commonsbeweging.*
- *Het voeren van gesprekken met politici, ondernemers, onderzoekers, docenten en vertegenwoordigers van burgerinitiatieven om uitwerking te geven aan samenwerking ten bate van de gewenste voedseltransitie, bouwend op de fundamenten van het Voedselmanifest voor de Metropoolregio Amsterdam van 7 december 2017, opgesteld door de Food Council.*
- *Lancering van de de Stichting Voedsel Verbindt welke mede gestalte heeft gekregen door de inspanningen van Food Council MRA. Nauwe samenwerking met de Stichting geeft invulling aan het streven naar samenwerking als tegenwicht voor de traditioneel sterk versnipperde voedselbeweging in Amsterdam en omstreken.*
- *Het werven en selecteren van de leden voor Food Council MRA en de daaruit geboren Coöperatie De Nieuwe Markt.*
- *Het ontwerpen van een communicatiestrategie, in samenwerking met Laverne, Door Vriendschap Sterker en Dutch Cuisine ten behoeve van de actualisatie van de website van Food Council MRA uit 2017.*

- *Het opzetten van cursussen en onderzoeksprojecten in samenwerking met instellingen voor hoger onderwijs in de regio Amsterdam en Wageningen (Universiteit van Amsterdam, Hogeschool van Amsterdam, AERES Hogeschool Almere, Inholland Hogeschool Amsterdam en Delft, Wageningen Universiteit)*
- *Samenwerking in het TafelAtlasproject van de Vereniging Noorden Duurzaam.*
- *Samenwerking met Europese netwerken van voedselraden binnen het verband van Enaehrungsraete voor het Duitstalige gebied en de Sustainable Food Planning thematic group van de Association of European Schools of Planning en het leveren van een bijdrage aan de opzet van een Europees netwerk voor voedseldemocratie.*

Uitvoering en resultaten

Veel van de bovengenoemde activiteiten zijn in verschillende stadia van uitvoering. Daarnaast zijn er ook nog de nodige aanvullende activiteiten verricht gedurende de verslagperiode (2019). Alle projecten waarvan melding wordt gemaakt in de offerte, waaraan wordt gerefereerd in de 'Opdrachtverlening voor het project Food Council MRA 2', worden hieronder successievelijk aangestipt. Per activiteit wordt vermeld wat de stand van zaken is en welke vervolgstappen zijn gepland. In het volgende lijstje is de volgorde aangehouden van de offerte d.d. 22 november 2018.

1. Het leggen van contacten met bedrijven en gemeenten in de metropoolregio Amsterdam om ze te overtuigen het regionaal voedselmanifest te ondertekenen.

Er zijn vele gesprekken gevoerd met ambtenaren van de gemeente Amsterdam, Zaandam, Haarlem en Almere; hetgeen heeft geresulteerd in de oprichting van de Stichting Voedsel Verbindt als opvolger van het Food Cluster van de Amsterdam Economic Board, het voedselnetwerk MRA en het Bestuurlijk Netwerk Voedsel van de MRA. De Food Council is via dhr. Van der Valk vertegenwoordigd op het niveau van

de Stuurgroep van de Stichting. De Stichting onderschrijft het regionale voedselmanifest dat is opgesteld onder auspiciën van de Food Council in het najaar van 2017. De gemeenten Amsterdam en Almere zijn aangehaakt bij dit netwerk maar hebben nog geen besluit op politiek niveau genomen over ondertekening van het regionale voedselmanifest.

Op ambtelijk niveau verlenen beide gemeenten incidenteel materiële en immateriële steun aan het werk van Food Council MRA en Stichting Voedsel Verbindt.

Gesprekken met het bedrijfsleven hebben een goede werkrelatie met de Rabo bank opgeleverd op het niveau van de directie. Jammer genoeg heeft er in 2019 een wisseling van de wacht plaatsgevonden met daaraan verbonden een groot aantal personele mutaties. Er wordt naar gestreefd om in de komende tijd de banden wederom aan te halen.

Tot op heden heeft van de grote onderwijsinstellingen alleen het Amsterdam Institute for Advanced Metropolitan Institutions het regionale voedsel manifest ondertekend. Er worden regelmatig gesprekken gevoerd met de Universiteit van Amsterdam, Hogeschool Inholland, AERES Hogeschool en Hogeschool van Amsterdam om ook deze instellingen tot ondertekenaar te maken.

2. Het benaderen van kandidaten voor de Food Council en voeren van een oriënterend gesprek met elke kandidaat. Het organiseren van een drietal plenaire sessies van de Food Council MRA op drie verschillende locaties in de regio. De organisatie van een drietal workshops voorafgaand aan de plenaire bijeenkomsten van de Food Council.

Vele personen zijn met succes benaderd met het verzoek om een rol te spelen in de organisatie van de Food Council. Studenten bieden regelmatig hun diensten aan. Het aantal vaste bezoekers van de plenaire Food Council wisselt. Doordat er nog geen reguliere inkomsten zijn en de Council dus is aangewezen op vrijwillige bijdragen van leden, is het lastig om de continuïteit te behouden in de werkzaamheden. Dat is ook

een van de redenen om voor oprichting van een coöperatie te kiezen. Het ontbreken van een financiële basis is overigens een probleem waar voedselraden wereldwijd mee kampen.

Aangezien de Council bestaat uit louter vrijwilligers moet er veel energie worden gestoken in het creëren van een immateriële beloningsstructuur. Dit gebeurt door middel van het beschikbaar stellen van bijzondere informatie, het leggen van contacten, het organiseren van social events, het geven van begeleiding, het geven van lezingen, het toespreken van vergaderingen en het bezoeken van bijeenkomsten georganiseerd door relaties. Deze vorm van interactie heeft samenwerkingsverbanden opgeleverd met de beweging Commoning Meta Amsterdam, met de Stichting Eetbaar Amsterdam, met het platform Stadslandbouw Nederland, met de Transitiecoalitie Voedsel, Platform 31, Dutch Cuisine en andere organisaties. Met de Stichting Voedsel Verbindt wordt samengewerkt op het niveau van bestuur en projecten. De Stichting treedt voorlopig op als treasurer voor enkele projecten bij ontstentenis van een rechtspersoon voor de Food Council.

In 2019 zijn twee bijeenkomsten georganiseerd in het kader van We Make the City. Het ontbreken van structurele inkomsten is een obstakel bij het organiseren van dit soort bijeenkomsten.

Acquisitie van incidentele fondsen vraagt veel tijd en energie van de initiatiefnemers.

3. Deelname aan het Bestuurlijk Overleg Food van de MRA en opstelling van adviezen voor dit orgaan.

De oprichters van de Food Council hebben een actieve en initiërende rol gespeeld in de omvorming van het Bestuurlijk Overleg Food van de MRA in de Stichting Voedsel Verbindt. De Stichting is de opvolger voor het Food Cluster van de Amsterdam Economic Board, het voedselnetwerk MRA en het Bestuurlijk Overleg Voedsel van de

MRA. De Food Council wordt via Arnold van der Valk vertegenwoordigd op het niveau van de Stuurgroep van de Stichting.

4. Oprichting van een tweetal rechtspersonen (vereniging en coöperatie) waarbinnen de werkzaamheden van Food Council MRA zullen worden ondergebracht.

Dit punt van actie heeft veel tijd en middelen gevegd in 2019. Het idee om zowel een vereniging als een coöperatie op te richten is te ambitieus gebleken bij gebrek aan voldoende menskracht en financiële middelen. Daarom is besloten prioriteit te geven aan de oprichting van een coöperatie De Nieuwe Markt. De Nieuwe Markt is het motto waarmee de Food Council werkt aan nieuwe korte ketens in de regio. De Nieuwe Markt is daarbij een verwijzing naar het veranderen van de ketens in de regio in het algemeen, en de publieke straatmarkten in het bijzonder.

Het gebrek aan een juridische status (rechtspersoon) voor de Food Council is in 2019 een obstakel gebleken bij het werven van fondsen voor de Food Council. De oprichting van de coöperatie Nieuwe Markt, zal hopelijk enkele belemmeringen voor de ontplooiing van projecten in de sfeer van ketenverkorting weg nemen.

5. Het opzetten en onderhouden van een website voor Food Council MRA.

De website uit 2017 wordt momenteel onder handen genomen en er heeft zich een vrijwilliger aangemeld om de inhoudelijke informatie te beheren. Er wordt nog gezocht naar een vaste beheerder voor de technische kant. Op dit moment wordt overlegd met een tweetal bedrijven, Laverne Wit en Door Vriendschap Sterker over het onderhoud van de website. De ambitie is om de bestaande website om te bouwen tot een regionaal platform dat regionale samenwerking zal versterken en de zichtbaarheid van de Food Council verbeteren.

6. Overleg met en deelname aan een landelijke organisatie voor de coördinatie van voedseltransitie en medewerking aan de opzet van een Europees forum voor voedselraden.

De oprichters van de Food Council hebben contacten gelegd met Europese zusterorganisaties welke (mogelijk) uitmonden in een Europese netwerkorganisatie van voedselraden. Voorlopig heeft de Food Council zich, bij gebrek aan een Nederlandse koepelorganisatie, aangesloten bij het Duitstalige netwerk voor Ernährungsräte. Er zijn ook regelmatige contacten met zusterorganisaties in het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Italië, Zwitserland, Canada en de Verenigde Staten.

7. Het opzetten van een aantal concrete projecten namelijk De Nieuwe Markt, Food Video Challenge VEAT, We Feed The City 2020 en Lokale Voedseldemocratie.

Het project 'De Nieuwe Markt' is in 2019 in een stroomversnelling geraakt. Op dinsdag 18 juni en zondag 23 juni 2019 heeft de Food Council in het kader van het grootste Europese festival We Make the City in Amsterdam een tweetal symposia georganiseerd onder het motto 'We Feed the City'. Het internationale symposium in een zaal van het Scheepvaartmuseum werd bezocht door bezoekers uit vele landen waaronder China, Spanje, de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk. Enkele dagen later vond een grote regionale manifestatie plaats in een vleugel van het Scheepvaartmuseum, in de vorm van een living lab met ruim 200 bezoekers. Dat mag een opmerkelijk resultaat heten gezien de omstandigheden en het tijdstip, namelijk een zondag met tropische temperaturen waarop de meeste Amsterdammers aan het strand van Zandvoort lagen. Het onderwerp van dit event in het Scheepvaartmuseum in Amsterdam was De Nieuwe Markt. De vraag stond centraal in hoeverre bestaande openbare stadsmarkten ingezet kunnen worden voor het veranderen, verbeteren of vernieuwen van regionale korte ketens. De markten hebben veel aan betekenis, functies en waarde ingeboet. De laatste jaren staat de straatmarkt meer in de belangstelling van de gemeente en deskundigen vanwege toeristische potenties alsmede historisch-nostalgische en sociaal-economische waarden. De markten in de regio bevinden zich vaak op aantrekkelijke plekken in de

openbare ruimte. Dat biedt kansen aan kraamhouders, kooplui, consumenten en producenten. Deze kansen zijn aan het licht gebracht tijdens het living lab in het Scheepvaartmuseum op 23 juni 2019. De manifestatie heeft een aantal ondernemers, ambtenaren en burgeractivisten bij elkaar gebracht die gezamenlijk met de Food Council een coöperatie willen oprichten. De Food Council heeft een projectplan opgesteld om in 2020 wederom een vergelijkbaar event Feed the City Parallel aan dit initiatief is de Food Council benaderd door de gemeente Amsterdam om een projectvoorstel te maken teneinde samen met de gemeente Amsterdam een bijdrage te leveren in het kader van het z.g. Vliegwielpject Circulaire Innovaties binnen een Europees project-in-voorbereiding als vervolg op het RUMORE programma (in het kader van Horizon 2020).

Het project Veat betreft een Food Video Challenge. Het doel is van dit lopende project is om z.g. user generated content te genereren over alternatieve voedselactiviteiten in de sfeer van productie, opslag, bewerking, transport, consumptie en preventie van afval. In eerste plaats moet het een bijdrage leveren aan het herstellen van de (directe)relatie tussen producenten en consumenten. Zodoende kan het vertrouwen in en de belangstelling voor lokaal en regionaal voedsel worden versterkt. Het kan startende duurzame ondernemers helpen bij de marketing van hun producten. Het project mag zich verheugen in de warme belangstelling van ondernemers, gebruikers en kunstenaars.

Naast de hierboven genoemde activiteiten hebben ook een aantal ongeplande activiteiten plaatsgevonden, welke ondersteuning bieden voor de kernactiviteiten. Hieronder volgen enkele voorbeelden.

In het voorjaar van 2019 heeft Food Council MRA gedurende drie maanden een Amerikaanse Msc studente van de Michigan State University (Ann Arbor) begeleid. Zij heeft een begin heeft gemaakt met de opzet van een Tafelatlas van organisaties die werken aan verduurzaming van het voedselsysteem in de MRA. (Zie bijlage 2 en

3) Dit project Veldtest TafelAtlas is opgezet samen met dhr. Peter Bootsma van Vereniging Noorden Duurzaam. Diezelfde studente heeft ook een ondersteunende rol gespeeld in de organisatie van het event We Feed the City en in het verzamelen van empirische gegevens voor een wetenschappelijk artikel over voedselraden in Nederland (te verschijnen in 2020) onder auspiciën van prof. dr. Arnold van der Valk.

De Food Council verleent regelmatig medewerking aan onderzoeks- en onderwijsactiviteiten van studenten van instellingen voor hoger onderwijs in en rond Amsterdam. Zij heeft in het najaar van 2018 samen met dhr. Bootsma een bijdrage geleverd aan de cursus Management, Policy Analysis and Entrepreneurship in Health & Life Sciences van het programma Fit4Food van de VU in Amsterdam. In 2019 is de Food Council gevraagd door het Institute for Interdisciplinary Studies (IIS) van de Universiteit van Amsterdam om een tweetal cursussen op te zetten en te verzorgen rond voedsel en de stad. Deze cursussen onder de namen Food and the City en Future of Food lopen van november 2019 tot en met februari 2020. Daarnaast werkt de Food Council samen met een PhD van de afdeling geografie en planologie van de Universiteit van Amsterdam, mevr. Ying-Tzu Lin aan een verkenning van het Amsterdamse marktwezen.

Het ontbreken van reguliere inkomsten scheidt afhankelijkheid van bevriende organisaties voor het gebruik van ruimte. Gedurende in 2017 en 2018 heeft het AMS in Amsterdam kosteloos werkruimte ter beschikking gesteld. Na de verhuizing van deze instelling van het Tropeninstituut naar het Marineterrein in Amsterdam, is deze faciliteit vervallen. In de zomer van 2019 heeft de Food Council huisvesting gevonden in het nieuwe sociaal-culturele centrum van de Indische Buurt op Zeeburgerdijk 116. Aldaar heeft op 14 oktober 2019 een startbijeenkomst met een twaalfstal ondernemers plaatsgevonden in het kader van het oprichten van de voedselcoöperatie De Nieuwe Markt. Het platform Food Council MRA (zonder rechtspersoonlijkheid) blijft voortbestaan naast de coöperatie de Nieuwe Markt.

Plannen om beide organisaties samen te voegen in één en dezelfde rechtspersoon zijn op advies van Peter Bootsma van de Vereniging Noorden Duurzaam weer verlaten. De oprichting van de coöperatie wordt begeleid door een projectteam van mensen die allen behoren tot de kerngroep van PTRN, te weten:

- *Arnold van der Valk Food Council MRA - Initiatiefnemer. Emeritus hoogleraar landgebruiksplanning Wageningen Universiteit en Research Centrum.*
- *Jeffrey Spangenberg Food Council MRA - Initiatiefnemer. Ondernemer; organisatie ontwikkelaar, adviseur, trainer, coach, onderzoeker.*
- *Onno van Bekkum - De Coöperatieve Samenleving. Advisor, public speaker, trainer, researcher.*
- *Eef Spronck - De Coöperatieve Samenleving. Gebieds- en strategie-ontwikkelaar, bestuurlijke ervaring als directeur en bestuurssecretaris in de financiële sector.*
- *Eduard Ravenhorst - De Coöperatieve Samenleving voorzitter De Coöperatieve Samenleving.*
- *Leo Crombach - Lijnspeel. Directeur. Adviseur duurzaam ondernemen en visionair ondernemer.*
- *Moniek Kamm - Saxion and Radboud Universiteit. Lecturer en onderzoeker.*
- *Peter Bootsma - Secretaris en adviseur van de Vereniging Noorden Duurzaam.*

De Rationale van een Regionale Raad

De missie van de Food Council is het zoeken naar korte ketens, directe lijntjes tussen producenten en consumenten. Die lijntjes zijn in de metropoolregio grotendeels verdwenen met de opkomst van het globale industriële voedselsysteem. De korte ketens die sinds enkele jaren opnieuw gestalte hebben gekregen, worden vaak aangeduid als "alternatief" omdat ze niet passen in de logica van een systeem waarin voedsel is gereduceerd tot één categorie producten tussen vele andere. In

het dominante systeem zijn die producten op elk moment voor een vaste lage prijs in de supermarkt te verkrijgen. Seizoen, plaats van herkomst, werkomstandigheden en ecologische kosten spelen nauwelijks een rol bij de reguliere producten.

Food Council MRA is een initiatief dat aandacht vraagt voor voedsel als beleving, een middel om mensen bij elkaar te brengen, een basisbehoefte welke voor niemand onbereikbaar mag zijn, een medicijn voor uiteenlopende maatschappelijke - in het bijzonder stedelijke - kwalen; zoals vervuiling, zwaarlijvigheid, eenzaamheid en gebrek aan groen. Een regionaal perspectief op voedsel dat mensen weer kennis laat maken met natuurlijke verscheidenheid, met de smaak van vers en het ritme van de seizoenen. De stad heeft vele hulpbronnen zoals nutriënten (nu: afval), kennis, kapitaalkrachtige kieskeurige consumenten en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Deze hulpbronnen kunnen onder de juiste omstandigheden zorgen voor een opleving van een kleinschalige, arbeidsintensieve en duurzame vorm van landbouw (agro-ecologie). Uiteindelijk moet een veelheid aan kleine initiatieven zorgen voor de next big thing in de voedseltransitie. Een beweging van onderop welke in staat is om het maatschappelijke, culturele en economische discours over voedsel te veranderen. Het moet leiden tot een regionaal voedselsysteem dat tegenwicht kan bieden aan het conventionele voedselsysteem waarin de bijzondere waarden van vruchtbare grond, schoon water en schone lucht, gezonde dieren en gezonde mensen een ondergeschikte rol spelen (Kate Raworth 2012).

In het regionaal voedselmanifest van de Metropoolregio Amsterdam (7 december 2017) is het streven krachtig verwoord:

" De ondertekenaars van dit manifest, zien voedsel als de verbindende kracht in de regio: economisch, ecologisch en maatschappelijk. Dit manifest geeft niet alleen uiting aan het gevoel van urgentie, maar vooral aan de wil om te handelen en de overtuiging dat regionale verbindingen hierin essentieel zijn. Vooruitgang is gebaseerd op de kunst van het verbinden. Dat geldt zeker voor vraagstukken

rondom voedsel. Een duurzaam voedselsysteem biedt de sleutel tot de oplossing van een breed scala aan onderling gerelateerde problemen in de sfeer van

people, planet en prosperity. Denk aan:

- *verbetering van de gezondheid van de bewoners;*
- *realisatie van een duurzame regionale logistiek die het platteland met de stad verbindt ;*
- *conservering van het agrarische landschap in de metropool en verhoging van de kwaliteit van groen in de steden;*
- *natuur-inclusieve productie (stimuleren van circulaire economie, innovatie en bodemvruchtbaarheid);*
- *een uitnodigende omgeving voor bedrijven zowel het midden- en kleinbedrijf als multinationale ondernemingen."*

Het Manifest ziet voedseltransitie als winst:

"Stad, omgeving en voedsel beïnvloeden elkaar permanent op de meest uiteenlopende aspecten. Werken aan een effectief voedselbeleid betekent dan ook een intersectorale en regionale samenwerking. Een inclusieve, sector overstijgende benadering is nodig om te komen tot duurzame oplossingen. Zo'n benadering draait niet alleen om abstracte klimaatbestendige voedselsystemen, of wereldwijde voedselzekerheid, maar levert ook en juist een bijdrage aan concrete lokale werkgelegenheid, gezondheid, sociaal kapitaal en versterking van regionale innovatiekracht bij bedrijven, kennisinstellingen en burgerinitiatieven.

Het Voedselnetwerk in de MRA maakt de potenties van voedsel in de regio zichtbaar. Door slimme verbindingen te realiseren ligt een vooraanstaande rol in de wereld op het gebied van duurzame regionale voedselvoorziening in het verschiep.

Het voedselnetwerk ambieert een toekomst waar burgers drempelloos toegang hebben tot een gezond, betaalbaar, smakelijk en cultureel passend aanbod van voedsel. Het gaat om voedsel dat op duurzame wijze is geproduceerd en waarbij

voedselnabijheid, voedselzekerheid, passende beloning voor producenten, milieu- en diervriendelijkheid uitgangspunten zijn voor de productie. Dit systeem is transparant en biedt ruimte voor betrokkenheid van de consument bij de productie van voedsel. Boerenbedrijven krijgen betere toekomstperspectieven omdat het voor de consument gemakkelijker wordt om te kiezen voor regionaal voedsel. De verbinding tussen platteland en stad wordt hechter en geschoeid op een basis van wederkerige interesse. Natuur en landbouw gaan hand in hand en dragen elk op hun manier bij aan kwalitatief hoogwaardige leefomgeving. De transitie in het voedselsysteem schept nieuwe arbeidsplaatsen en kansen voor grote en kleine voedselverwerkende bedrijven.

Op weg naar gezond en duurzaam voedsel

Fundamentele veranderingen in het voedselsysteem komen alleen tot stand indien oude dilemma's in een nieuw licht worden gezien, innovaties ingang vinden, nieuwe veerkrachtige allianties tot stand komen en er samen wordt gewerkt. Vertrouwde indelingen, gebaseerd op uitsluiting, gaan op de helling, zoals de verdeling van bevoegdheden over sectoren binnen de overheid en de grenzen tussen disciplines in de wetenschap. De gewenste veranderingen vragen om nieuwe verbanden tussen mensen, organisaties, kennis, technologie, geld en regels.

Ondertekenaars willen een programma 'Voedsel in de MRA' uitwerken waarin onderstaande lijnen nadere invulling krijgen en innovaties worden aangejaagd:

- 1. Voedselstromen & Logistiek*
- 2. Gezonde voeding*
- 3. Data & citizen science*
- 4. Voedsellandschappen*
- 5. Voedselwijs in onderzoek en onderwijs*
- 6. Toerisme (food als een drijvende kracht in leisure)*

7. Circulaire productie." (Manifest Voedsel Verbindt, 2017)

Tot zover het citaat uit het regionale manifest.

Regionale voedselvraagstukken spelen zich momenteel in de Metropoolregio Amsterdam af tussen de volgende contrapunten:

- *Jong versus oud (hoe kunnen we meer en beter jongeren binden aan de voedselraad?)*
- *Lokaal versus regionaal (hoe kunnen we de broze relatie tussen stad en land versterken?)*
- *Burger versus ondernemer (hoe kunnen we gebruikers sterker betrekken in het regionale voedselverhaal?)*
- *Autochtoon versus immigrant (hoe kan je een voedselraad ontwerpen welke inclusief is?)*
- *Gedeprimeerd versus welgesteld (hoe kunnen we werken aan een regionaal voedselsysteem dat toegankelijk is voor mensen met een laag inkomen?)*
- *Sectoraal versus integraal (hoe kan je door de schotten tussen sectoren heen prikken?)*

Werken aan korte ketens op de schaal van de regio impliceert het verbinden van regionale potenties met vragende partijen, stakeholders. Bijvoorbeeld: in de Haarlemmermeer zijn kleine boeren op zoek naar afzetmogelijkheden voor hun aardappelen. In de stad zijn coöperaties van kritische consumenten uit de beweging van solidaire inkoop, op zoek naar producenten van aardappelen die kunnen voldoen aan hoge eisen ten aanzien van omgang met het milieu. Zij zijn bereid daarvoor een faire prijs te betalen. De vragen welke zich voordoen rond het creëren van korte ketens, zoals in het voorbeeld; zijn gesitueerd in het spanningveld tussen leefwereld, systeemwereld, proceswereld en kenniswereld; het werkveld van PTRN. De vragen welke in de bijeenkomsten van PTRN worden gesteld ten aanzien van deze vier domeinen en hun onderlinge verhouding, helpen de Food Council om de potenties

van de regio te herkennen in de vorm van sociaal kapitaal. (Putnam, 2000) Onbenut sociaal kapitaal, namelijk kennis over voedselproductie en bewerking, is in de steden met name aanwezig bij immigranten uit rurale gebieden.

Momenteel bestaat de beweging voor korte voedselketens in de Metropoolregio Amsterdam voornamelijk uit hoogopgeleide witte mensen. Deze groep is niet (meer) representatief voor de regionale voedselmarkt. De bevolking van de steden in de Metropoolregio vertoont steeds meer kenmerken van superdiversiteit waar de term 'minderheden' niet langer zinvol kan worden gebruikt. Volgens Steven Vertovec (2007) wordt het tijd om een andere bril op te zetten dan een ethno-focale waardoor we steden zien als een archipels van etnische of nationale groepen. De verschillen tussen die groepen van immigranten zijn minder belangrijk geworden zoals aan het licht komt in steden zoals Toronto, Vancouver, New York en ook in Amsterdam. Het discours over de omgang met diversiteit in de steden heeft belangrijke implicaties voor het voedselsysteem. Vragen welke in dit verband moeten worden beantwoord, zijn:

- *hoe kunnen de behoeften aan exotische ingrediënten van stedelingen worden bevredigd zonder dat het milieu extra wordt belast?*
- *hoe kan het arbeidspotentieel van migranten worden benut voor de vervulling van arbeidsplaatsen in de regionale landbouw?*
- *hoe kan de kennis van migranten over voedsel beter worden benut?*
- *hoe kunnen cateraars en restauranthouders met een migratieachtergrond worden opgenomen in de korte ketens?*
- *hoe kunnen de traditionele financieringssystemen worden toegesneden op de behoeften van migranten-ondernemers?*
- *hoe kan het streven naar duurzame methoden voor productie bewerking, transport, consumptie en verwerking van gebruikte nutriënten en verpakkingsmaterialen worden versterkt gebruik makend van de kennis van immigranten?*

Beantwoording van deze vraag vereist het vermogen om over de schutting van de eigen etnische groep, discipline, sector en traditie heen te kijken en nieuwe mogelijkheden te ontdekken. Het betrekken van Nieuwe Nederlanders bij het metropolitane voedselsysteem is van vitaal belang om een duurzaamheidstransitie te laten slagen. De kansen liggen voor het oprapen: denk aan nieuwe producten en diensten, nieuwe werknemers, nieuwe afzetmarkten, nieuwe verbindingen tussen stad en land, nieuwe vormen van vrijetijdsbesteding, nieuwe duurzaamheidsprojecten en nieuwe sociaal-economische coalities.

Geraadpleegde literatuur

Mulgan, Geoff with Simon Tucker, Ali Rushanara and Ben Sanders (2007), **Social Innovation: What it is, why it matters and how it can be accelerated**. Skoll Centre of Social Entrepreneurship: Oxford. Working paper, last modified 2015.

Putnam, Robert D., (2000), **Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community**. Simon and Schuster: New York City.

Raworth, Kate (2012), **A safe and just space for humanity: can we live within the doughnut**. <https://www.oxfam.org/en/research/safe-and-just-space-humanity>. Accessed 11/18/2019.

Simon, Phil (2010), **The New Small: How a New Breed of Small Businesses Is Harnessing the Power of Emerging Technologies**. Motion Publishing: Melbourne.

Valk, Arnold van der (2019), A Hybrid Food Policy Board for the Amsterdam Metropolitan Area, in: **Urban Agriculture Magazine**, nr. 36, October 2019, pp. 15-17.

Vertovec, Steven (2007), Super Diversity and its Implications, in: **Ethnic and racial studies** 30 (6), 1024-1054.

Disclaimer:

Dit verslag biedt een onvolledig overzicht van de ontwikkelingen van de Food Council MRA van 2018 tot najaar 2019. Het gaat om werk-in-uitvoering.

Bijlagen

1. Valk, Arnold van der (2019), A Hybrid Food Policy Board for the Amsterdam Metropolitan Area, in: Urban Agriculture Magazine, nr. 36, October 2019, pp. 15-17.

<https://www.ruaf.org/hybrid-food-policy-board-amsterdam-metropolitan-area> Accessed 18/11/2019.

2. Student assignment: Food Council MRA - Project Proposal Table Atlas Civil Initiatives Food in the Amsterdam Metropolitan Region.

contact: Arnold van der Valk (a.vdvalk@chello.nl), co-founder of Food Council MRA and emeritus professor Land Use Planning, Wageningen University

Initiator and mission

Food Council (FC) MRA is the meeting point of citizens' initiatives in the food chain. FC MRA aspires to promote food democracy by forging contacts and exchanges for the sake of sustainable food transition. FC MRA connects citizens' initiatives with politics education business and banking with the aim of linking bottom-up and top-down efforts for the reinforcement of short food supply chains. The Food Council organizes meetings where issues in the food chain are put on the agenda. This is done in collaboration with Foundation Food Connect (Stichting Voedsel Verbindt formerly known as food network MRA). FC MRA and Food Connect build on the same foundation. Both organisations have endorsed the 2017 regional food charter for MRA. FC MRA aims to forge regional and urban coalitions thus inciting reflexive learning and political action on provincial, metropolitan, municipal and neighbourhood level.

Project goal

With this project, FC MRA aims to map out civil initiatives in the form of an online atlas. It maps out citizens' initiatives committed to making the food chain more sustainable in the MRA. This makes it easier for these parties to come into contact with each other. Thus food initiatives can grow in size, quantity and quality. The Table Atlas covers all sectors in the food chain, all themes of food preservation and all areas of MRA down to neighbourhood level.

Method

FC MRA participates in a field experiment Table Atlas 2019/2020 financed by a government programme Participatietafel Regionale Duurzaamheidsnetwerken (PTRN) Duurzaam Door. The Table Atlas is an app conceived by the Foundation Noorden Duurzaam. Check: <https://www.noordenduurzaam.nl/node/106341/lidmaatschap> The Table Atlas offers a format for registration of organisations in a coherent and consistent framework. FC MRA aims to produce a comprehensive long list of stakeholders of the regional food system in transition with the help of students and volunteers. Networks are labelled 'tables'.

In the table atlas, each network has a list of members, a top list of the (food) issues that members want to put on the agenda, an up-to-date overview of their projects and ideas to tackle those issues and a set of indicators that they use to urgency or progress. The atlas also presents total overviews and statistics for each area. For the initial filling of the atlas, existing networks are invited for self-notification. In addition, inventory interviews are conducted with the use of students. In addition, the project group can also report on initiatives and networks editorially. The maintenance of the atlas is divided over existing and new networks in the food chain in the MRA, each of which can map their part of the chain. For this purpose, the networks, for example a knowledge network, an industry organization or a chain consultation, are given the management of their card or sub-card in the atlas.

Assignment

The FC MRA would like to conceive shortlists of civil initiatives aiming to change the current unsustainable food system into a more sustainable, healthy and transparent one. These shortlists of clusters regional specific food agents may be combined in a comprehensive longlist over time. Thus FC MRA aims to acquire insight into the most promising agents of change.

FC MRA requests students to investigate the following questions:

- Which civil initiatives committed to make the food chain more sustainable do exist in the MRA? Specify by geographical level of scale: regional, municipal, neighbourhood. Basic characteristics to be identified: website, mission statement, contact.
- Which coalitions (clusters) do exist? To what extent are the initiatives linked to each other (e.g. mutual exchange of information and experiences, collaborations, etc.)?
- What kind of role do these initiatives envisage for the FC MRA, regarding alignment and stimulation of mutual exchange between these initiatives?
- What is the perceived role of regional and/or municipal government in the emerging field of food policy?

3. Course guide Future of Food (International Institute for Interdisciplinary Studies ISS van de Universiteit van Amsterdam) voor de Bsc Future Planet Studies. Author: prof dr. Arnold van der Valk, course coordinator.

Course Manual

Future of Food

Coordinator: Prof. em. Arnold van der Valk
Course Code: 5132FC3Y
EC: 3
Study Year: 2019 - 2020
Period: Semester 1 / Block 3 / Jan 2020

Student action research for the benefit of regional food policy and planning

Food is a complex and interesting topic as under this label physical, social, cultural and political issues converge. To mention only a few: poverty, malnourishment, depletion of scarce resources, exhaust of carbon dioxide, land grabbing, jobs, rural exodus and traffic congestion. The nexus (Food – Water – Energy - Social Justice) is an integral component of the contemporary food system-in-transition.

Today in the Amsterdam Metropolitan Region (MRA) in the Netherlands stakeholders civil initiatives, universities, banks, business corporations and governments are making a collaborative effort towards a sustainable food transition through penta helix model of deliberation. In this course students are challenged to take the perspective of pivotal agents in the domain of civil initiatives i.e. Food Council MRA and Food Connect Foundation (in Dutch: Stichting Voedsel Verbindt). Food Council MRA is a platform by and for civil initiatives in the metropolitan region which is actively engaged in the process of transition away from the global industrial food system towards a more sustainable regional food system. It's a think tank and a do tank. Food Connect Foundation is a lobby organisation representing primarily regional government (provinces, MRA, municipalities), business corporations (such as Verkade, Ahold, Wessanen, Cargill), educational institutions (such as University of Amsterdam UvA, Amsterdam Institute of Advanced Metropolitan Studies - AMS, Aeres University of Applied Sciences Almere), Banks (Rabo) and - in the background - civil initiatives (Food Council MRA). December 7, 2017 both Food Council MRA and Food Connect Foundation have signed off to a Metropolitan Food Charter thus explicitly supporting food transition. In 2007 the foundations of metropolitan food policy and planning have been laid out in Amsterdam but the achievements in practice have not been thoroughly investigated. Students participating in the Future of Food course of the Future Planning Studies programme are invited to make a contribution to the process of mapping out data bases, surveying stakeholders groups and charting the state of the art of the current metropolitan food system. Two issues are emphasized: regional stakeholder networks and flows of food and their logistical infrastructure (resources, commodities, labour, knowledge, capital). Student work in the course can fill knowledge gaps which Food Council MRA and some of its strategic allies have identified. This will be the start of a long-lasting collaborative effort between civil initiatives and academia where both sides benefit. The Food Council may use the collected data and student's recommendations to build a regional database and improve learning cycles in the ongoing food planning process.

The student research effort - embedded in an assignment - starts from basic knowledge concepts which have been explored in preceding courses of the Bsc especially Food and the City. Concepts such as food systems, transition, food policy, planning, flow analysis, planning tools, collaborative planning, advocacy planning, city region food systems, stakeholders networks, social practices and food councils will be operationalised and applied. Thus students are challenged to make a contribution to the process of food planning in the Amsterdam Metropolitan Region.

1 Content

Current food practices, think gardening shopping cooking or disposing, shape places and spaces in the city. We call them foodscapes. Many food practices go against the grain of sustainability. Food and its manifold spatial manifestations is key to understanding emerging so-called alternative niches. Examples are zones around schools allocated for the trade in healthy food products only or the establishment of composting facilities on street corners or the creation of food hubs on street markets where people can pick up their pre-ordered local fresh vegetables. As the food system is enacted by the repetitive performances of everyday food practices, transitioning the food system means that we need to change the practices that constitute and reproduce them. Cities actually are uniquely positioned to help change food practices, and by doing so to enhance the transition the current unsustainable global industrial food system.

The conventional linear understanding of food chains, operating from farm to fork, does not help much in understanding how dynamic changes of deeply embedded social practices may occur, spread and take effect in our food systems.

In this course students (and tutors) are challenged to conceive research-based applications, critically assess the performance of leading food agents, test and evaluate tools and methods in use and prepare recommendations for the improvement of the Amsterdam city region food system.

2 Objectives

At the end of this course, students will have learned how to:

- Make a selection of relevant food planning tools, provided in the City Region Food System Toolkit, and apply them mapping out constitutive parts of the MRA food system.
- Identify the characteristics of an urban food system.

- Investigate the dynamics of the urban food system at various spatial levels.
- Identify emerging alternative food systems in cities in transition.
- Translate innovative and sustainable solutions pertaining to the food system and food practices into policy recommendations.
- Use knowledge of transition and modernization encapsulated in theories to assess opportunities and pitfalls of participatory policy processes.

3 Work forms, attendance and active participation

An assignment, plenary introductory lectures, work in project groups and mandatory reading are work forms applied in this course. Teachers will tutor the studios on regular intervals leading to the conception of group reports and individual research contributions. Attendance of the scheduled work group meetings is mandatory and will be checked by the tutors and the group chairs.

The course schedule will be published and kept updated at www.datanose.nl.

4 Course set-up and Study load

Future of Food is a 3 ECTS course (= 84 hour).

Table 1: Study Load for Future of Food

Subject	amount	Duration	Total
Lectures	2	2	4
Reading mandatory literature (Toolkit) Studying the City Region Food Systems Toolkit and selecting relevant tool	70 pages	(7 pages per hour)	10
Food assignment to be conceived in working groups: student research and fulfilling organisational tasks			49

Conception of final report and presentation for a jury of Food Council members: writing,	10 pages (3000 words excl. attachments)		21
Total			84

5 Study material

- **City Region Food System Tools/Examples: City Region Food System Toolkit** (2018). Assessing and Planning Sustainable City Region Food Systems. Rome: FAO. Published by Food and Agriculture Organization of the United Nations & RUAF Foundation & Wilfrid Laurier University Centre for Sustainable. Free PDF downloadable from: <http://www.fao.org/3/i9255en/I9255EN.pdf> (retrieved April 3, 2019), alternative download from <http://www.fao.org/docrep/i9255e/i9255e-Top-Food-Flow-Data-and-Graphics.pdf> Accessed November 14, 2019. Selected reading pages 1-2; 6-11; 12- 14; 31-34; 35-37; 38-39; 43-50; 59-62; 64-66; 78-80; 83-85; 86-89; 133-144; 145-152; 156-163.
- Baker, L. & Zeeuw, H. de (2015) **Urban Food Policies and Programmes. An Overview**, in: Zeeuw, H. de & Drechsel, P. (2015) *Cities and Agriculture. Developing Resilient Urban Food Systems*, London: Routledge, pp. 26-55. Free download available through this link:

<https://www.ruaf.org/urban-food-policies-and-programmes-overview>

- Zeeuw, H. de & Dubbeling, M. (2015) **Process and tools for multi-stakeholder planning of the urban agro/food system**, in: Zeeuw, H. de & Drechsel, P. (2015) *Cities and Agriculture. Developing Resilient Urban Food Systems*, London: Routledge, pp. 56-87. Free download available from: <https://www.ruaf.org/process-and-tools-multistakeholder-planning-urban-agro-food-systems>

6 Assignments and Assessment

Assignment:

The application of one (or several food planning tools) from the City Region Food System Toolkit in the Amsterdam Metropolitan Region. See Study Material item 1. The

assignment takes shape in working groups of 8 students max. Every group member takes on substantive and procedural tasks. Substantive tasks include web research, reading mandatory texts, writing abstracts, conceiving reasoned-abstracts for oneself or the whole group, writing substantive texts for the draft-report and the final report. Procedural tasks are chairing working group meetings, allocating tasks for individual group members, taking notes for collective use, keeping record of participation, scheduling group meetings, communicating with tutors and grading group performance.

The assignment evolves in various consecutive steps. More detailed instructions will be communicated through Canvas.

1. Read the preselected list of specified tools (City Region Food System Tools/Examples: City Region Food System Toolkit) and consider group-wise the operational potential and limitations of tools to be applied in mapping part of the Amsterdam Metropolitan Region Food System. Focus in on stakeholder networks and flows of nutrients, resources, fresh and processed food products, capital, knowledge and waste flows. Check and compare successful models (e.g. Toronto).
2. Select group-wise preferred tools from the preselected list of tools i.e. pages 1-2; 6-11; 12- 14; 31-34; 35-37; 38-39; 43-50; 59-62; 64-66; 78-80; 83-85; 86-89; 133-144; 145-152; 156-163 from the CRFS Toolkit. Share the burden of reading and selection among group members.
3. Collect group-wise data for the selected applications/tools. Keep record of the individual contributions right from the start of the assignment.
4. Present the provisional results (and failures) timely to a jury of teachers and students to be scheduled by January 15, 2020.
5. Conceive a reasoned abstract for the report (contents in headings with indication of number of words, rationale, attachments) of the final report. Start co-writing a draft final group report.

6. Specify the individual contributions to the group report.
7. Add a brief note (500 words) containing a personal interpretation of the practical and scientific relevance of the group report for food planners in the Amsterdam Metropolitan Region.

Notice: bullets 1, 6, and 7 make reference to individual contributions whereas 2, 3, 4 and 5 refer to group work.

Assessment: the quality of group work - perceived as a mix of quality of the final group report, quality of collaboration and organisational work plus the quality of individual contributions - counts for 90% of the grading - to be decided by the teachers. 10% of the individual grades will be decided by a group score per individual student according to the calculus 'Puntenzakje'. In case of absence of a group register of individual contributions the teachers decide about the final grade per student of the neglectful group within the 10% margin.

Assessment criteria for the final report:

- A. Phrasing of problem statement;
- B. Clarity of introduction;
- C. Coherence of storyline;
- D. Consistency of text;
- E. Referencing (footnotes, alphabetical list of referenced literature, list of accessed websites).
- F. Editing;
- G. Viability of conclusions and plausibility of recommendations;
- H. Applicability of deliverables from perspective of Food Council MRA;
- I. Compliance with the assignment criteria specified in this guideline such as accountability of individual group members.

Table 2: Assessment, deadlines and exam dates

Type of Assessment	Date / Deadline	Weight	Min. score	Opportunity for re-sit / 2nd chance?	Deadline re-sit / 2nd chance
Group Assignment	31 Jan 2020 23.59	100%	5.5	Yes	Feb 2020 – In consultancy with teacher

7 Right of inspection / Collective Assessment Evaluation

Up to 20 working days after the announcement of the results students have the right of inspection of their work (all forms of assessment). You can request a copy of your work by e-mailing your work group teacher or the course coordinator.

The teachers of this course will provide a scoring form to all students. On an individual base, you can make an appointment with your work group teacher. See email addresses below.

8 Fraud and plagiarism

This course adheres to the general rules on 'Fraud and Plagiarism set by the UvA, and it is expected that you are acquainted with these rules.

Under Fraud or Plagiarism one understands the copying of the work of peer-student and/or the copying of (scientific) sources of information, without referring to the source.

Fraud/plagiarism is forbidden and actively controlled by the staff. When a student is suspected from fraud/plagiarism the exam committee of Beta-Gamma and Future Planet Studies will be consulted. The highest penalty for fraud/plagiarism involves rejection from the Future Planet Studies programme, for a whole academic year. For more information about Fraud and Plagiarism see:

<http://student.uva.nl/fps/az/item/plagiaat-en-fraude.html>

9 Registration and additional information

In order to participate in the course, you have to enroll in time. Registration for courses is possible per semester. The registration period for courses in Block 1, 2 & 3 (first semester) will be from Thursday June 13th until June 25th.

Students have preferably successfully completed the Introduction into Spatial Planning and the preparatory course Food and the City. They must have at least participated in the latter one in order to be eligible for the Future of Food course.

This course is open to elective students, though not to first year students. However, it should be realized that this course has a strong focus on social science. An elective student has to have social scientific experience and/or interest (at least 30 EC in prior

academic education), and have participated in the preparatory course Food and the City. Therefore, interested candidates can only enroll after an assessment by the course coordinator. To apply as an elective or minor student, send a request of admission to fps-iis-science@uva.nl.

When you have registered for the course you are automatically registered for the examination of this course, too. You can only participate in a re-sit (or re-examination of assignments) when you have been registered and have met all requirements for the course (i.e. attendance requirements, active participation in work groups, handing in assignments before the indicated deadlines etc.).

Important information such as literature, sheets of the lectures, assignments and unforeseen changes in the schedule will be communicated via Canvas. Lectures will also be recorded.

The links will be made available on Canvas.

10 Contact information

Jaap Rothuizen and Mieke van Vemden are the teachers tutoring the work groups. Email address: j.v.rothuizen@uva.nl and m.v.vemden@uva.nl

The Future of Food course was conceived by and coordinated by emeritus prof. dr. Arnold van der Valk. E-mail: a.vdvalk@chello.nl